

Resultaten raadpleging BLk Varken-2 en 3 sterren

UIT09 Alle aanwezige varkens zijn BLk waardig

- Het gaat hier om de richtlijn 3 sterren, maar er staat hier dat dieren moeten voldoen aan 1 ster?

Reactie: Fout in normomschrijving aangepast.

A04.3 Ketenkwaliteitssysteem

- Tekstueel: verwijder "en/of". Wat wordt verstaan onder "de hele keten"?

Reactie: Normomschrijving verduidelijkt.

AV06 GMO vrij voer

- Waarom wordt er voor 2-sterren gekozen voor GMO controlled voer? We missen de beargumentatie.

Reactie: Er is voor gekozen om de natuur- en milieucriteria in deze herziening te schrappen. BLk wil hier in een andere vorm, in samenwerking met andere keurmerkorganisaties, vorm aan gaan geven.

AM02a1 Aanwezigheid alarmsysteem

- Een overig systeem van levensbelang is met name de drinkwatervoorziening indien die door een bedrijfseigen pomp op druk wordt gehouden. Het voersysteem is ons inziens geen kritiek systeem. Voeren kan altijd nog handmatig uitgevoerd worden. Uitval van voersysteem wordt met reguliere controle opgemerkt. Indien er geen afhankelijkheid is van ventilatoren en ook niet van een bedrijfseigen pomp voor drinkwater is een alarmsysteem niet noodzakelijk.

Reactie: Vergelijken met 1 ster is er bij 3 ster de mogelijkheid om bij uitval van het automatisch voersysteem handmatig te voeren. Daarom is bij 3 ster (en 2 ster) op dit criterium het voersysteem eruit gehaald.

AM03 Inspectie elektrische installaties

- Bij eenvoudige stallen (zoals de meeste strossen met buitenuitloop) met natuurlijke ventilatie is een 3 jaarlijkse elektra keuring overdreven omdat er weinig techniek en elektra aanwezig is in deze stallen. Voorstel om deze termijn voor BLk 3 sterren op 5 jaar te houden.

Reactie: Als het gaat om de periodieke keuringen van de elektrische systemen, is dit voor zowel 1, 2 als 3 sterren op 5 jaar gezet. De nuance is wel dat het verschilt per verzekeraar, maar dat het tussen de 3 en 5 jaar moet zitten. Deze frequentie is ook afhankelijk van wat er uit de periodieke keuringen komt.

AM03b branddetectie technische ruimte & AM03c blusvoorziening technische ruimte

- Branddetectie: Voor een eenvoudige strossen is een brandmelding en automatische blusinstallatie erg kostbaar. Kleine bedrijven zullen hier op afhaken. BLk 3-sterren kan bij dit criterium niet gelijkgesteld worden aan BLk 1-ster.
- Verzekering oppervlakte norm gebouwen, hier zit een 3 sterren bedrijf onder. Verzekering: Over technische ruimte eisen à Allemaal prima toen komen kijken want weinig technisch. Er zit 10 meter tussen stallen (uitloop meegeteld).

Reactie: Voor 1, 2 en 3 ster blijft dit criterium gelijk. Aangezien er in het besluit bouwwerken leefomgeving opgenomen is dat branddetectie en blusvoorziening verplicht is, kunnen wij geen uitzondering maken voor 2 en 3 sterren.

AM03e Elektromotoren

- Elektromotoren voor voertransport die beveiligd zijn tegen oververhitting zouden ook in het dierverblijf mogelijk moeten zijn.

Reactie: Voor elektromotoren geldt dat deze gekeurd moeten zijn volgens scope 10 van Scios. Dit geldt voor 1, 2 en 3 sterren bedrijven. Ook als de elektromotoren in het dierverblijf aanwezig zijn.

AH02 Hittestress

Toelichting: Voor dit criterium wordt er in tegenstelling tot 1 ster, bij 2 en 3 sterren bedrijven gemeten met de buitentemperatuur. Dit omdat het in de praktijk niet mogelijk is om de temperatuur te meten in de stal op dierniveau. Vanaf een temperatuur van 21 graden moet er actie ondernomen worden, afhankelijk van de diercategorie. De maatregelen die genomen worden bij hittestress worden vastgelegd in een protocol die de veehouder zelf invult. In het criterium is de nodige informatie gedeeld (qua achtergrond diercategorieën en voorbeeld protocol).

AH03a Meten stalklimaat

- Voor 3-sterren BLk-stallen met buitenuitloop is de eis onnodig, omdat er voldoende natuurlijke ventilatie is en dieren zelf naar buiten kunnen. Daarnaast is het onduidelijk of geschikte ventilatieapparatuur voor open stallen betaalbaar en beschikbaar is; ook de kosten voor onderhoud en validatie zijn hoog. Daarom wordt voorgesteld onderscheid te maken tussen open en (nagenoeg) gesloten stallen, aangezien ventilatie-eisen bij open stallen weinig zinvol zijn.

Reactie: Er is besloten een overgangstermijn toe te voegen bij nieuw- en verbouw doch uiterlijk per 2028. Het stalklimaat wordt gezien als een belangrijk criterium voor dierenwelzijn, dat geldt ook voor varkens in de BLk 3-sterren stallen.

AH03b Stalklimaat

- Bij BLk 3-sterrenstallen met buitenuitloop is het onhaalbaar om dagelijkse schommelingen van maximaal 5°C en vaste luchtvochtigheidswaarden te eisen, vanwege de invloed van het buitenklimaat. In open stallen horen natuurlijke temperatuur- en luchtvochtigheidsschommelingen bij het dag- en nachtritme en zijn deze niet volledig te beheersen.

Reactie: Wanneer schommelingen in temperatuur en luchtvochtigheid aantoonbaar groter zijn dan de gestelde eisen als gevolg van de toegang naar de buitenuitloop, kan er gekeken worden of dit criterium voor de 2 en 3 sterren sets moet worden aangepast.

AH04 Luchtinhoud

- Toevoeging "De luchtinhoud per big of vleesvarken kan worden berekend door: de inhoud van de afdeling (lengte x hoogte x breedte) te delen door het aantal ~~biggen~~ dieren."

Reactie: Suggestie overgenomen, de tekst van de interpretatie is verduidelijkt.

AH07 Verrijkmateriaal

- Instrooien zou voldoende moeten zijn. Een strobaal of een pak stro in het hok/lignest plaatsen bij dragende zeugen of vleesvarkens zou ook een mogelijkheid moeten zijn.

Reactie: De criteria over hokverrijking zijn aangepast n.a.v. de vernieuwde WUR/NVWA-brochure Hokverrijking en nestbouwmaterialen voor varkens. Ook in het nieuwe criterium is het aanbieden van stro voldoende (losse schone materialen op de vloer), mits voldaan wordt aan de eisen.

AH10.3 Functiegebieden

- Overweeg om de voorbeelden over sturen van mestgedrag (AH01) op te nemen onder AH10.3.

Reactie: Dit is voor nu apart gehouden gezien de aanbeveling sturen mestgedrag AH01 ook van toepassing is in andere sterniveaus, terwijl AH10.3 specifiek is voor 3-sterren.

AH12 Vluchtmogelijkheid

- Dit criterium lijkt te zijn gekopieerd van BLk 1-ster? BLk 3-sterren varkens beschikken reeds over een ruime buitenuitloop. De eis om bij > 40 dieren een tweede schuilvoorziening aan te brengen lijkt in dit geval overbodig.

Reactie: Besloten dit criterium te laten vervallen voor BLk 3-sterren.

AH13 Stroomdraden

- Zet ook bij de toelichting "in de stal niet toegestaan", bij de weidegang kun je niet zonder.

Reactie: De interpretatie en meetmethode is verduidelijkt.

AH16 Afscherming wilde zwijnen

- Wat zijn voorbeelden van fysieke barrières?

Reactie: Er zijn voorbeelden toegevoegd aan de interpretatie.

BE01.3 Hokuitvoering zoekberen

- Ik zou hier in het criterium het woord "beschikbaar" toevoegen ("beschikbaar" oppervlak), net zoals bij B01.1.

Reactie: In de normomschrijving is verduidelijkt dat het moet gaan om het minimaal beschikbaar oppervlakte.

BE02.3 Buitenuitloop zoekberen, Z08A.3 Oppervlakte buitenuitloop, K02A.3 Oppervlak buitenuitloop, B03A.3 Oppervlakte buitenuitloop, V03C.3 Buitenuitloop vleesvarkens

- Er wordt regelmatig in de nieuwe criteria gesproken over "varkenstoilet". Waarom is daar een vrijstelling voor? Een definitie ontbreekt echter. Wanneer de hokindeling en functiegebieden op orde zijn dan ontstaat er automatisch een varkenstoilet. Klopt het dan dat als voldaan wordt aan de criterium AH10.3 dat dit volstaat? Waarom enkel varkenstoilet in combinatie met weidegang? Indien 100% overdekking toegestaan wordt dan ontstaat mogelijk snel een wederom nagenoeg dichte stal, wanneer aan de zijden bijvoorbeeld ook nog gewerkt wordt met windbreekgaas tegen tocht. Dit lijkt niet wenselijk voor BLk 3-sterren.
- Houd hierbij de biologische normen aan voor beren: 6m² binnen en 8m² buiten, bij dekken 12m² buiten.

Reactie: De interpretatie is aangepast waarbij de voorwaarden om in aanmerking te komen voor 100% overdekking zijn verduidelijkt. De nadruk is hierbij duidelijker komen te liggen op de weidegang en ook is een voorbehoud toegevoegd m.b.t. het behouden van het open karakter. Dit criterium komt met 8 m² buitenuitloop al overeen met de biologische normen.

BE07 Groepshuisvesting zoekberen

- Geslachtsrijpe beren in groepen houden is vragen om grote dierwelzijnsproblemen.
- Is dit dierenwelzijn als er rijgedrag plaats gaan vinden?

Reactie: De normomschrijving is versoepeld en de interpretatie verbreed op basis van inzichten uit onderzoek. Het is uiteraard niet de bedoeling om welzijnsproblemen te creëren en vraagt daarom een

zorgvuldige, voorzichtige aanpak, maar ook beren zouden baat kunnen hebben bij een vorm van sociale interactie.

Z05a Verrijking zeug in de dekstal

- Mag permanent eetbaar verrijkmateriaal?

Reactie: Dit criterium is verwijderd wegens overlap met AH08.3 Stroverstreking. In dat criterium verduidelijkt in de interpretatie dat dit ook van toepassing is in de dekstal.

Z05b Groepshuisvesting dekstal

- Ik zou wel aanbevelen dat je de mogelijkheid hebt zeugen en gelten rondom dekken max. 4 dagen vast kunt zetten. Biologisch heeft de ervaring dus de praktijkrijpe systemen zijn er.

Reactie: Deze aanbeveling is juist gericht op groepshuisvesting zonder vastzetten voor vier dagen. Fixatie van zeugen, juist in de periode van berigheid wanneer zij extra actief zijn, is in strijd met het natuurlijk gedrag.

Z08D.3 Weidegang voor dragende zeugen en dragende gelten

- Het ligt voor de hand dat het hier gaat om dragende zeugen en dragende gelten. Gelieve dit te verduidelijken. Weidegang bieden aan niet-gedekte gelten is niet wenselijk vanwege de kleine groepen.

Reactie: Het is verduidelijkt in de naam en normomschrijving dat het om dragende gelten gaat.

Z09.3 Groepshuisvesting systeem

- Bij groepen groter dan 40 mogen dan 10% meer dieren in de groep zoals bij andere diercategorieën? In de aanvullende besluiten geldt dit wel bij BLk 1-ster. Let op ingangsdatum: "vanaf 1-1-2025".
- Dekrijpe gelten worden bij ons in kleine groepen gehouden. Het komt het welzijn niet ten goede als deze gemengd worden met oudere zeugen, dan delven ze het onderspit. Daarbij zijn het kleinere dieren die het ruim zat hebben op de huidige oppervlakte eis. Kan er een uitzondering gemaakt worden voor dekrijpe gelten?

Reactie: Er is besloten de 10% korting bij groepen groter dan 40 is niet op te nemen voor zeugen onder het 3-sterren niveau omdat zeugen behoefte hebben aan een groter leefoppervlak. Vanuit de zeug gezien ligt de behoefte aan meer ruimte per dier hoger dan het huidige criterium voorschrijft. De onderbouwing voor het vergroten van de bewegingsruimte is gebaseerd op de wetenschappelijke review van de European Food Safety Authority (EFSA) uit 2022. Volgens de bevinding van EFSA is de behoefte voor het leefoppervlak direct gerelateerd aan het lichaamsgewicht. Gezien gelten lichtere dieren zijn, de aanpassing wel doorgevoerd om de mogelijkheid tot kleine groepen gelten op 2,5 vierkante meter per dier te behouden.

Z16.3 Aantal vreetplaatsen individuele of ad libitum voeding

- Waarom mogen er maar 12 zeugen op 1 voerstation? De nieuwste stations kunnen makkelijk 20 zeugen per dag voeren. 12 zeugen op 1 station is wel erg weinig.
- Het verplichten van 1 vreetplaats per dier is echt een NO GO. Dat gaat een enorme kostenstijging met zich mee brengen en maakt het totaal niet meer interessant om 3 sterren waardig te zijn.

Reactie: Dit criterium is niet van toepassing voor voerstations, dit staat beschreven in de interpretatie. Verduidelijkt dat aanscherping met overgangstermijn niet geldt voor ad libitum voeding.

K01.3a Zeugenoppervlak vrijloopkraamhok

- Als er geen hekwerk in het kraamhok aanwezig is en de zeug het volledige oppervlakte van 7,5 m² kan benutten, is de vereiste draaicirkel irreëel.
- Een draaicirkel van 2 meter is niet nodig. 1,70m voldoet prima. Dit strookt ook niet met een buitenuitloop van 2,5m² per zeug. Als een hok minimaal 2 meter breed moet zijn dan is de buitenuitloop 1,25m bij 2 meter. Dan kan de zeug zich buiten dus niet draaien met een draaicirkel van 2 meter.

Reactie: Het voorgestelde criterium was ingericht op kraamhokken met hekwerk. Er is een uitzondering toegevoegd wanneer er geen hekwerk in het kraamhok aanwezig is waardoor de zeug meer ruimte beschikbaar heeft om te draaien.

K13 Kraamopfok hokken AANBEVELING

- Het is nogal een verschil voor een big als je deze op bijv. 8 weken speent en daarna verplaatst naar een mestbedrijf of speent op 6 weken en dan na 4 weken alsnog verplaatst. Als je speent en direct verplaatst heb je 1 groot stressmoment, als je speent en 4 weken later verplaatst heb je 2 stressmomenten. Daarnaast moet je nogal kraamopfokhokken bijbouwen.

Reactie: Omdat dit systeem niet voor elk bedrijf geschikt zal zijn, is dit niet opgenomen als verplicht criterium maar als aanbeveling. Er is dus flexibiliteit om het anders te doen.

B01.3 Oppervlakte per big

- Graag duidelijkheid verschaffen dat bij groepsgrootte van 40 of meer dit ook geldt voor de buitenuitloop. Hokken worden immers gebouwd in een verhouding binnen/buiten. Elke aanpassing die gemaakt wordt in de criteria voor binnenruimte zou naar rato dus ook moeten gelden voor de buitenuitloop.

Reactie: Dit is reeds doorgevoerd in de versie die ter raadpleging is gegaan en daarna ongewijzigd, zie normomschrijving criterium B03A.3 Oppervlakte buitenuitloop.

B04a Aantal vreetplaatsen bij individuele of ad libitum voeding

- Per 01-01-2030 minimaal 1 vreetplaats per big? Is dit een typefout?
- Het verplichten van 1 vreetplaats per dier is echt een NO GO. Dat gaat een enorme kostenstijging met zich mee brengen en maakt het totaal niet meer interessant om 3 sterren waardig te zijn. Bovendien wordt je dan haast gedwongen om de dieren regelmatig te verhuizen, aangezien ze in het begintraject lang niet alle bakken zullen gebruiken. Dieren hebben voorkeursbakken en maken de andere bakken vuil of mesten er zelfs in. Het verhuizen van de dieren past niet in het voorkomen van stress.

Reactie: Verduidelijkt dat aanscherping met overgangstermijn niet geldt voor ad libitum voeding, voor ad libitum aangepast naar 1 op 5. Dit sluit aan bij de wetenschappelijk onderbouwde adviezen van de Welzijnscheck van de Coalitie Vitale Varkenshouderij.

V01B Bewegingsruimte vleesvarkens

- Stabiele groepen: Vreemde herschrijving van dit criterium. Verduidelijk dat dit gaat over binnenoppervlakte.

Reactie: De naam stabiele groepen was reeds voorgesteld om aan te passen naar Bewegingsruimte vleesvarkens. Er is verduidelijkt dat dit gaat om de ruimte in de stal, ook meteen voor zeugen.

V02.3a Bewegingsruimte per vleesvarken vergroten AANBEVELING

- Het vergroten van de m² per dier tot deze oppervlakten is een forse stap. Ook deze stap zal een enorme kostenstijging zijn. Wie gaat het vlees nog kunnen betalen bij een dermate kostenstijging?
- De eisen voor biologische varkens zijn lager, waardoor 3-sterren bedrijven beter biologisch kunnen worden i.p.v. 3-sterren.

Reactie: Dit is een aanbeveling en daarom niet verplicht. Vanuit het varken gezien ligt de behoefte aan meer ruimte per dier hoger dan het huidige criterium V01B.3 Bewegingsruimte vleesvarkens voorschrijft. De onderbouwing voor het vergroten van de bewegingsruimte is gebaseerd op de wetenschappelijke review van de European Food Safety Authority (EFSA) uit 2022.